

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 170/2020

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Γ')**

Συνεδρίαση της 16^{ης} Νοεμβρίου 2020

ΣΥΝΘΕΣΗ:

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χρήστος Μητκίδης, Ευάγγελος Μαρίνης, Μιχαήλ Τζουβάρας, Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Κουφογιάννης, Πάρεδρος ΝΣΚ

Αριθμός ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτ. ΥΠΕΝ/ΓρΥΦΧΑΠ/81760/2218/25.08.2020 έγγραφο του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ερώτημα: : Ερωτάται α) ποιος είναι ο χρόνος έναρξης της παραγραφής για τις βεβαιωμένες οφειλές των υπόχρεων από τις εισφορές σε χρήμα των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 1337/1983, και,
β) Έαν εφαρμόζεται ή όχι η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του αν. 344/1968 πενταετής αποσβεστική προθεσμία βεβαίωσης των αξιώσεων του Ο.Τ.Α., όσον αφορά την βεβαίωση των αξιώσεων περί

εισφοράς σε χρήμα σε βάρος των υπόχρεων ιδιοκτητών των ακινήτων που βαρύνονται με την εν λόγω χρηματική εισφορά προ της έκδοσης του Ν. 4315/2014 και της θέσης σε ισχύ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του νόμου αυτού.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το οποίο υπογράφεται από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας το Γ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με το έγγραφο με αρ. πρωτ. ΔΤΕ/β/οικ.3328/79/20.1.2012 του Β' Τμήματος της Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η εν λόγω Υπηρεσία διατύπωσε την άποψη ότι οι οφειλές που προκύπτουν από εισφορά σε χρήμα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1337/83, όπως ισχύει, δεν εμπίπτουν στην πενταετή παραγραφή της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Α.Ν. 344/1968. Εν συνεχεία, με το έγγραφο με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΤΟΠΕΦ/32261/529/21.6.2018 της Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών και Γεωχωρικών Πληροφοριών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα «Αποσβεστική προθεσμία βεβαίωσης εισφοράς σε χρήμα Ν. 1337/83, κατόπιν Αποφάσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθήνας», επισημάνθηκε η εφαρμογή της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Ν. 4315/2014, όπως αυτή αντικατέστησε την παράγραφο 6^α του άρθρου 9 του Ν. 1337/83, σύμφωνα με την οποία η απαίτηση του οικείου Δήμου για το μη καταβληθέν υπόλοιπο των οφειλών εισφορών σε χρήμα δεν υπόκειται σε παραγραφή.

Τέλος, πρόσφατα, κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας το από 07.07.2020 και με αρ. πρωτ. εισερχομένου ΥΠΕΝ/ΓΡΓΓΧΣΑΠ/70991/2444/ 20.07.2020 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη, με το οποίο αυτός τάσσεται υπέρ της ισχύος της πενταετούς αποσβεστικής προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Α.Ν. 344/1968, ως ειδική διάταξη που οφείλει να τυγχάνει εφαρμογής στις περιπτώσεις επιβολής ή βεβαίωσης εισφορών σε χρήμα εις βάρος των υπόχρεων από τον οικείο ΟΤΑ.

Από το τεθέν ως άνω ιστορικό, διαμορφώθηκε επί το ακριβέστερον το υποβληθέν από την υπηρεσία ερώτημα και αυτό συνίσταται στο νομικό ζήτημα εάν εφαρμόζεται ή όχι η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του αν. 344/1968 πενταετής αποσβεστική προθεσμία βεβαίωσης των αξιώσεων του Ο.Τ.Α., όσον αφορά την βεβαίωση των αξιώσεων περί εισφοράς σε χρήμα σε βάρος των υπόχρεων ιδιοκτητών των ακινήτων που βαρύνονται με την εν λόγω χρηματική εισφορά προ της έκδοσης του Ν. 4315/2014 και της θέσης σε ισχύ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του νόμου αυτού.

Νομοθετικό Πλαίσιο

2. Στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 24 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 24

(...)3. Για να αναγνωριστεί μία περιοχή ως οικιστική και για να ενεργοποιηθεί πολεοδομικά, οι ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σε αυτή συμμετέχουν υποχρεωτικά, χωρίς αποζημίωση από τον οικείο φορέα, στη διάθεση των εκτάσεων που είναι απαραίτητες για να δημιουργηθούν δρόμοι, πλατείες και χώροι για κοινωνικές γενικά χρήσεις και σκοπούς, καθώς και στις δαπάνες για την εκτέλεση των βασικών κοινόχρηστων πολεοδομικών έργων, όπως νόμος ορίζει.

4. Νόμος μπορεί να προβλέπει τη συμμετοχή των ιδιοκτητών περιοχής που χαρακτηρίζεται ως οικιστική στην αξιοποίηση και γενική διαρρύθμισή της

σύμφωνα με εγκεκριμένο σχέδιο, με αντιπαροχή ακινήτων ίσης αξίας ή τμημάτων ιδιοκτησίας κατά όροφο, από τους χώρους που καθορίζονται τελικά ως οικοδομήσιμοι ή από κτίρια της περιοχής αυτής».

3. Περαιτέρω, σε εκπλήρωση των ανωτέρω συνταγματικών επιταγών, με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 3 και 6^α του άρθρου 9 του ν. 1337/1983 (Α' 33) «Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις (Α' 33)», όπως οι δύο τελευταίες ως άνω διατάξεις αντικαταστάθηκαν με τις παραγράφους 1 και 3 αντίστοιχα του άρθρου 2 του ν. 4315/2014 (Α' 269), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 9

Εισφορά σε χρήμα

« 1. Οι ιδιοκτήτες των ακινήτων που περιλαμβάνονται σε περιοχές ένταξης και επέκτασης κατά το άρθρο 1 του νόμου αυτού και διατηρούνται ή διαμορφώνονται σε νέα ακίνητα, συμμετέχουν με καταβολή χρηματικής εισφοράς στην αντιμετώπιση της δαπάνης για την κατασκευή των βασικών κοινόχρηστων πολεοδομικών έργων...

3. Η εισφορά σε χρήμα υπολογίζεται με βάση το εμβαδόν της ιδιοκτησίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με την πράξη εφαρμογής και την τιμή ζώνης του οικοπέδου κατά το χρόνο κύρωσης της πράξης εφαρμογής...

β)... Η εισφορά αυτή βεβαιώνεται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης στο κατάστημα της Φορολογικής Διοίκησης που εξυπηρετεί το δήμο, ενώ για τους δήμους που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία η παραπάνω εισφορά βεβαιώνεται απευθείας στην υπηρεσία αυτή, μετά την κύρωση της πράξης εφαρμογής. Η εισφορά αυτή εισπράττεται, σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπράξεως δημόσιων εσόδων, ως έσοδο του οικείου δήμου και αποδίδεται σε αυτούς κατά μήνα. Η οφειλόμενη εισφορά σε χρήμα καταβάλλεται εντός προθεσμίας εννέα (9) ετών από την πράξη επιβολής της, σε εκατόν οκτώ (108) ισόποσες μηνιαίες δόσεις ή σε τριάντα έξι (36) ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις ή σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.... Το ποσό της εισφοράς αυτής διατίθεται από τους οικείους Ο.Τ.Α. για την κατασκευή, εντός της περιοχής μελέτης, των βασικών κοινόχρηστων έργων υποδομής, όπως οδικό δίκτυο και δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, είτε από τον ίδιο είτε από εξουσιοδοτημένο από αυτόν φορέα, καθώς και για την εκπόνηση μελετών πολεοδόμησης, πράξεων εφαρμογής και ρυμοτομικών σχεδίων εφαρμογής.

Κάθε διάθεση της εισφοράς αυτής για άλλο σκοπό είναι άκυρη και η παράβαση αυτής αποτελεί παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 του ΠΚ για όλους τους εμπλεκομένους. Οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου δεν απαλλάσσονται της εισφοράς σε χρήμα για τους προβλεπόμενους από την πολεοδομική μελέτη κοινωφελείς χώρους αρμοδιότητάς τους. Η καταβολή της εισφοράς αυτής γίνεται μετά την απόκτηση του χώρου από το φορέα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις...

6.α. Σε κάθε συμβολαιογραφική πράξη που αφορά δικαιοπραξία εν ζωή και έχει ως αντικείμενο μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου που οφείλει εισφορά σε χρήμα, σύμφωνα με κυρωμένη πράξη εφαρμογής, επισυνάπτεται βεβαίωση του οικείου δήμου, ότι έχει καταβληθεί τουλάχιστον το ποσό των δόσεων, που αντιστοιχεί σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών υποχρεώσεων που αναλογούν στο μεταβιβαζόμενο ακίνητο. Στα συμβολαιογραφικά έγγραφα μεταβίβασης επί ποινή ακυρότητας γίνεται ειδική μνεία για τους υπόχρεους οφειλέτες και το υπολειπόμενο ποσόν οφειλής εισφοράς σε χρήμα. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη μεταγραφή ή την καταχώριση των δικαιωμάτων κυριότητας αντίστοιχα στα αρμόδια Υποθηκοφυλακεία ή Κτηματολογικά Βιβλία, ο αποκτών οφείλει να υποβάλει δήλωση ιδιοκτησίας στον οικείο δήμο προκειμένου να βεβαιώσει σε αυτόν το υπόλοιπο των οφειλών σε χρήμα και να προσκομίσει αντίγραφο αυτής στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή Κτηματολογικό γραφείο, το οποίο κάνει σχετική επισημείωση στο περιθώριο της μεταγραφής. Σε κάθε περίπτωση το μη καταβληθέν υπόλοιπο των οφειλών εισφορών σε χρήμα βαρύνει τον αποκτώντα το δικαίωμα κυριότητας, ανεξαρτήτως του είδους της πράξης με την οποία το απέκτησε. Η απαίτηση του οικείου δήμου για το μη καταβληθέν υπόλοιπο των οφειλών εισφορών σε χρήμα δεν υπόκειται σε παραγραφή».

4. Στις διατάξεις των άρθρων 1, όπως η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 2 του ν. 4315/2014, και 2 του π.δ. 5/1986 (Α' 2) «Προσδιορισμός αξίας ακινήτων για την επιβολή εισφοράς σε χρήμα και τρόπος καταβολής της», ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1

1. Με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη συγκροτούνται Επιτροπές στην έδρα κάθε περιφερειακής ενότητας, που είναι αρμόδιες για τον προσδιορισμό

της αξίας των ακινήτων που περιλαμβάνονται σε πράξεις εφαρμογής για τις περιοχές που εμπίπτουν στις διατάξεις περί εισφορών σε γη και χρήμα... 2... 3... 4.... 5... Ως χρόνος για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου λαμβάνεται ο χρόνος κύρωσης της πράξης εφαρμογής (σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1337/1983). Ως κριτήρια για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά στοιχεία από την οικεία Δ.Ο.Υ., την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία εκτιμώνται ελεύθερα από την Επιτροπή, ο μειωτικός συντελεστής (ΜΣ) της παραγράφου 8 του άρθρου 9 του ν. 1337/1983, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο το οποίο κρίνεται αναγκαίο...

Άρθρο 2

1. Μετά την επιστροφή των στοιχείων προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, αυτή εκδίδει πράξεις επιβολής της εισφοράς σε χρήμα, για κάθε κύριο ακινήτου που εμπίπτει στην περιοχή ένταξης ή επέκτασης, όπως φαίνεται στον πίνακα της πράξης εφαρμογής.

2. Η πράξη επιβολής περιλαμβάνει αναλυτικά εκτός από τα στοιχεία του υπόχρεου ιδιοκτήτη και όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τον υπολογισμό της εισφοράς σε χρήμα σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 (εδάφιο πρώτο) του άρθρου 9 του Ν. 1337/1983...».

5. Στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και του άρθρου 6 του α.ν. 344/1968 «Περί διατάξεων τινών αφορμών εις τους οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως» (Α' 71), όπως το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 61 παραγράφου 2 του Ν. 1416/1984 (Α' 18), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 2

Αποσβεστική προθεσμία βεβαιώσεως εσόδων.

1. Η βεβαίωσις των φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών και αντιτίμου προσωπικής εργασίας ενεργείται υπό των δήμων και κοινοτήτων εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε ετών από της λήξεως του οικονομικού έτους, εις ο ανάγονται. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η βεβαίωσις μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας αν: α) είναι άγνωστος ο υπόχρεος, β) έχει ακυρωθεί μετά την πάροδο της πενταετίας η φορολογική εγγραφή για το λόγο ότι ο υπόχρεος δεν έλαβε γνώση της εγγραφής, γ) η βεβαίωσις έγινε σε

πρόσωπο που δεν είναι μερική ή ολική φορολογική υποχρέωση και δ) η βεβαίωση έγινε για οικονομικό έτος διάφορο από αυτό που αφορά η φορολογική υποχρέωση

Άρθρον 6

Παραγραφή αξιώσεων των δήμων και κοινοτήτων

Το άρθρον 76 του αυτού Β.Δ. (άρθρον 60 Ν.Δ. 3033/1954, άρθρον 3 Ν.Δ.3908/1958(5) αντικαθίσταται ως εξής: "Ο χρόνος της παραγραφής των αξιώσεων των δήμων και κοινοτήτων είναι είκοσι ετών, αρχόμενος από της λήξεως του οικονομικού έτους εντός του οποίου εβεβαιώθησαν αύται οριστικώς. Κατ' εξαίρεσιν αι προερχόμεναι εκ φόρων εν γένει, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών και αντιτίμου προσωπικής εργασίας παραγράφονται μετά πενταετίαν ως ανωτέρω».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, συνάγονται τα ακόλουθα:

Επί του πρώτου (α') υποερωτήματος:

6. Όπως προκύπτει από τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 24 του Συντάγματος και του άρθρου 9 του ν. 1337/1983, προκειμένου να αναγνωριστεί μία περιοχή ως οικιστική και για να ενεργοποιηθεί πολεοδομικά, οι ιδιοκτησίες, που περιλαμβάνονται σε αυτή, συμμετέχουν υποχρεωτικά, χωρίς αποζημίωση από τον οικείο φορέα, στη διάθεση των εκτάσεων που είναι απαραίτητες για να δημιουργηθούν δρόμοι, πλατείες και χώροι για κοινωφελείς γενικά χρήσεις και σκοπούς, καθώς και στις δαπάνες για την εκτέλεση των βασικών κοινόχρηστων πολεοδομικών έργων.

7. Περαιτέρω, από την διάταξη του άρθρου 9 του ν. 1337/1983, που εκδόθηκε σε εκπλήρωση των ανωτέρω συνταγματικών επιταγών, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του π.δ. 5/1986, συνάγεται ότι η πράξη επιβολής εισφοράς σε χρήμα εκδίδεται μετά την κύρωση της πράξης εφαρμογής, κατόπιν εκτίμησης της αξίας των ακινήτων που αυτή αφορά, με

κρίσιμο χρόνο υπολογισμού της το χρόνο κύρωσης της ως άνω πράξης εφαρμογής, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του π.δ. 5/1986.

8. Επιπρόσθετα, όπως γίνεται δεκτό από την νομολογία, η εισφορά σε χρήμα που επιβάλλεται εξουσιαστικά από τον αρμόδιο Ο.Τ.Α. φέρει το χαρακτήρα εξειδικευμένου οικονομικού βάρους με μελλοντικό αντάλλαγμα την πολεοδομική αναβάθμιση της περιοχής του ακινήτου, και συνακόλουθα συνιστά έσοδο της αρχής αυτής με στοχευμένο προορισμό, και επομένως πληροί τα στοιχεία της εντασσόμενης στο πλαίσιο της δημοτικής φορολογίας εισφοράς, ως αναγκαστική παροχή των βαρυνομένων που κτώνται ωφέλεια εκ του αποτελέσματος της επίτευξης του σκοπού, για τον οποίο θεσπίζεται. (ΔΕΧ 176/2019, ΔΕΑ 956/2016)

9. Εξάλλου, στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του α.ν. 344/1968, όπως το δεύτερο εδάφιο αυτής αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 61 του ν. 1416/1984, ορίζεται ότι το δικαίωμα των Ο.Τ.Α. προς βεβαίωση των φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών και αντιτίμου προσωπικής εργασίας ενεργείται από τους Δήμους και τις Κοινότητες εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών από τη λήξη του οικονομικού έτους, στο οποίο ανάγονται, ενώ ορίζονται περιπτώσεις, κατά τις οποίες είναι δυνατή η βεβαίωση και μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας.

Επιπλέον, στο άρθρο 6 του ίδιου ως άνω αναγκαστικού νόμου, ορίζεται ότι ο χρόνος παραγραφής περί είσπραξης των βεβαιωθείσων αξιώσεων των Δήμων και Κοινοτήτων είναι είκοσι (20) χρόνια, ο οποίος άρχεται από τη λήξη του οικονομικού έτους, εντός του οποίου οι αξιώσεις βεβαιώθηκαν οριστικά, ενώ κατ' εξαίρεση οι αξιώσεις των Ο.Τ.Α. προς είσπραξη των βεβαιωθείσων απαιτήσεων που προέρχονται από φόρους, τέλη, δικαιώματα, εισφορές και αντίτιμο προσωπικής εργασίας παραγράφονται μετά την παρέλευση πενταετίας από την οριστική βεβαίωση των εν λόγω αξιώσεων.

10. Οι θεσπιζόμενες με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και του άρθρου 6 του α.ν. 344/1968 πενταετής αποσβεστική προθεσμία του δικαιώματος προς βεβαίωση των αξιώσεων των Ο.Τ.Α. και πενταετής παραγραφή προς είσπραξη των βεβαιωθείσων ως άνω αξιώσεων αντίστοιχα καταλαμβάνει, κατά τη ρητή διατύπωση των εν λόγω νομοθετικών διατάξεων, μεταξύ άλλων εσόδων των Δήμων και Κοινοτήτων, και τις εν γένει

θεσπισθείσες εισφορές υπέρ αυτών, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι εισφορές σε χρήμα του άρθρου 9 του ν. 1337/1983, καθόσον, δεν λαμβάνει χώρα διάκριση, ενόψει του γενικού χαρακτήρα της ρύθμισης, όσον αφορά στο είδος των εισφορών που υπόκεινται στην προβλεπόμενη ως άνω πενταετή παραγραφή. Επιπλέον, έχει κριθεί ότι η αξίωση των Ο.Τ.Α. περί βεβαίωσης εισφοράς σε χρήμα λόγω επέκτασης του σχεδίου πόλης σε βάρος των υπόχρεων ιδιοκτητών ενεργείται εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών από τη λήξη του οικονομικού έτους, στο οποίο ανάγεται. (ΣΤΕ 3286/1995, 69/1998, ΔΕΑ 7905/2019)

11. Συναφώς προς τα ανωτέρω, είναι διάφορο το ζήτημα της υποχρέωσης της Διοίκησης να προβαίνει στη συντέλεση των ρυμοτομικών απαλλοτριώσεων εντός ευλόγου χρόνου από την κήρυξη αυτών με τον καθορισμό της οφειλόμενης αποζημίωσης στους ιδιοκτήτες των ρυμοτομούμενων ακινήτων. Τούτο διότι, η εν λόγω εισφορά σε χρήμα δεν συνιστά αποζημίωση των ιδιοκτητών των ρυμοτομούμενων εκτάσεων, αλλά αποτελεί χρηματική υποχρέωση, δυνάμει των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 24 του Συντάγματος και της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 1337/1983, των ιδιοκτητών των μη ρυμοτομούμενων εκτάσεων που εντάσσονται στο σχέδιο πόλης, λόγω της υποχρεωτικής συμμετοχής των ιδιοκτησιών τους, στη διάθεση των εκτάσεων που είναι απαραίτητες για να δημιουργηθούν κοινόχρηστα πολεοδομικά έργα.

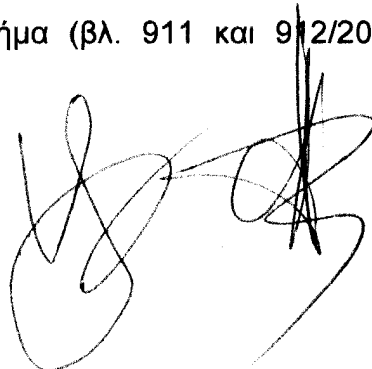
Ενόψει όλων των ανωτέρω, συνάγεται ότι το δικαίωμα των Ο.Τ.Α. προς βεβαίωση εισφοράς σε χρήμα κατά των υπόχρεων ιδιοκτητών υπόκειται στην πενταετή αποσβεστική προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του α.ν. 344/1968, η οποία άρχεται από το τέλος του έτους, κατά το οποίο κυρώθηκε η πράξη εφαρμογής, ως έτος στο οποίο, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν. 1337/1983, ανάγεται η εισφορά αυτή, με την επιφύλαξη των οριζόμενων εξαιρετικών περιπτώσεων στο β' εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του α.ν. 344/1968. Περαιτέρω, οι αξιώσεις των Ο.Τ.Α. προς είσπραξη από τους υπόχρεους ιδιοκτήτες της εισφοράς σε χρήμα παραγράφονται μετά την παρέλευση πενταετίας (5) από την οριστική βεβαίωση αυτών.

Επί του δεύτερου (β') υποερωτήματος:

12. Στη διάταξη της παραγράφου 6 περίπτωση α' του άρθρου 9 του ν. 1337/1983, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 4315/2014, ορίζεται ότι σε κάθε συμβολαιογραφική πράξη που αφορά δικαιοπραξία εν ζωή και έχει ως αντικείμενο τη μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου που οφείλει εισφορά σε χρήμα, σύμφωνα με κυρωμένη πράξη εφαρμογής, επισυνάπτεται βεβαίωση του οικείου Δήμου περί καταβολής τουλάχιστον του ποσού των δόσεων που αντιστοιχεί σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών υποχρεώσεων που αναλογούν στο μεταβιβαζόμενο ακίνητο. Περαιτέρω, ορίζεται στην ως άνω νομοθετική διάταξη ότι το μη καταβληθέν υπόλοιπο των οφειλών εισφορών σε χρήμα βαρύνει τον αποκτώντα το δικαίωμα κυριότητας επί του ακινήτου και η απαίτηση του οικείου Δήμου για το μη καταβληθέν ως άνω υπόλοιπο δεν υπόκειται σε παραγραφή.

Από την εν λόγω νομοθετική διάταξη συνάγεται ότι με αυτή θεσπίζεται μόνο το απαράγραπτο των αξιώσεων των Ο.Τ.Α. κατά του αποκτώντος την κυριότητα του βαρυνόμενου με την εισφορά σε χρήμα ακινήτου, δυνάμει δικαιοπραξίας εν ζωή, εφόσον έχει προηγηθεί η έκδοση σε βάρος του αρχικού ιδιοκτήτη από τον οικείο Ο.Τ.Α. της σχετικής πράξης επιβολής εισφοράς σε χρήμα. Κατά συνέπεια, και μετά τη θέση σε ισχύ της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 4315/2014, ανεξαρτήτως του χρόνου γέννησης των σχετικών απαιτήσεων των Ο.Τ.Α. προς βεβαίωση και είσπραξη των εισφορών σε χρήμα, προ ή μετά την ισχύ της ανωτέρω νομοθετικής διάταξης, το δικαίωμα των Ο.Τ.Α. προς βεβαίωση εισφορών σε χρήμα, κατά των υπόχρεων ιδιοκτητών υπόκειται στην πενταετή αποσβεστική προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του α.ν. 344/1968. Περαιτέρω, οι αξιώσεις των Ο.Τ.Α. προς είσπραξη των βεβαιωθείσών ως άνω εισφορών υπόκειται στην προβλεπόμενη στο άρθρο 6 του α.ν. 344/1968 πενταετή παραγραφή.

Μειοψήφησε η Νομική Σύμβουλος Αδαμαντία Καπετανάκη, η οποία διατύπωσε τη γνώμη ότι με την διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 4315/2014 θεσπίστηκε το απαράγραπτο των σχετικών αξιώσεων των Ο.Τ.Α. που αφορά πράξη επιβολής εισφοράς σε χρήμα (βλ. 911 και 912/2016 ΔΠρ.Ηρακλείου)

Απάντηση

13. Κατ'ακολουθία των προεκτεθέντων επί του τιθέμενου ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδοτεί ομόφωνα στο α υποερώτημα και κατά πλειοψηφία στο β, ως εξής:

α) ο χρόνος παραγραφής προς είσπραξη των βεβαιωμένων οφειλών των υπόχρεων ιδιοκτητών από τις εισφορές σε χρήμα είναι πενταετής (5) και άρχεται από το τέλος του οικονομικού έτους, εντός του οποίου έλαβε χώρα η οριστική βεβαίωση αυτών και

β) ο χρόνος αποσβεστικής προθεσμίας του δικαιώματος των Ο.Τ.Α. προς βεβαίωση εισφοράς σε χρήμα είναι πενταετής και άρχεται από το τέλος του οικονομικού έτους, εντός του οποίου έλαβε χώρα η κύρωση της οικείας πράξης εφαρμογής, με την επιφύλαξη των οριζομένων εξαιρετικών περιπτώσεων στο β' εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του α.ν. 344/1968, ανεξαρτήτως του χρόνου γέννησης των σχετικών απαιτήσεων των Ο.Τ.Α., προ ή μετά την ισχύ του άρθρου 2 του ν. 4315/2014.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 30.11.2020

Η Πρόεδρος

Βασιλική Δούσκα

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Νικόλαος Κουφογιάννης

Πάρεδρος ΝΣΚ

